

2023

Hydrometrie – Slovník a značky

ČSN  
EN ISO 772

25 9300

idt ISO 772:2022

Hydrometry – Vocabulary and symbols

Hydrométrie – Vocabulaire et symboles

Hydrometrie – Begriffe und Symbole

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 772:2022. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 772:2022. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 772 (25 9300) z února 2023.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Hlavní změny proti předchozímu vydání jsou uvedeny v předmluvě této normy.

Vysvětlivky k textu normy

V této normě byly pro anglický termín „current-meter“ použity české ekvivalenty „měřidlo rychlosti proudění vody“ a „vodoměrná vrtule“. Termín „měřidlo rychlosti proudění vody“ je obecnější, zahrnuje vodoměrné vrtule, elektromagnetická (indukční) měřidla a ultrazvuková měřidla.

Pro anglický termín „aquifer“ byl použit český ekvivalent „(hydrogeologický) kolektor“ se synonymy „zvodněná vrstva“ a „zvodeň“. Pro anglický termín „unconfined aquifer“ se používají české ekvivalenty „nenapjatá zvodeň“ a „volná zvodeň“; pro anglický termín „confined aquifer“ se používá český ekvivalent „napjatá zvodeň“.

Souvisící ČSN

ČSN EN ISO 3166-1 (97 1002) Kódy pro názvy zemí a jejich částí - Část 1: Kódy zemí

ČSN ISO 3534-1:2010 (01 0216) Statistika - Slovník a značky - Část 1: Obecné statistické termíny a termíny používané v pravděpodobnosti

ISO 10241 (soubor) (01 0500) Terminologická hesla v technických normách

IEC 80000-13:2009 (01 1300) Veličiny a jednotky - Část 13: Informatika

Souvisící právní předpisy

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k článkům 3.3, 3.5, 3.8, 3.15, 3.21, 3.26, 3.27, 3.29, 3.30, 3.50, 3.53, 3.64, 3.108, 3.113, 4.8, 5.49, 5.51, 7.30, 7.39, 8.1, 8.36, 10.23, 10.43, 10.46, 12.13, 12.35 a k obrázkům 2 a 16 doplněny národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: Sweco a. s., IČO 26475081, Ing. Lenka Fremrová

Technická normalizační komise: TNK 145 Hydrotechnika

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Jan Šuser

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA  
EUROPEAN STANDARD  
NORME EUROPÉENNE  
EUROPÄISCHE NORM

EN ISO 772

Březen 2022

ICS 01.040.17; 17.120.20  
772:2011

Nahrazuje EN ISO

Hydrometrie - Slovník a značky  
(ISO 772:2022)

Hydrometry - Vocabulary and symbols  
(ISO 772:2022)

Hydrométrie - Vocabulaire et symboles  
(ISO 772:2022)

Hydrometrie - Begriffe und Symbole  
(ISO 772:2022)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2022-02-05.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa,

Nizozemska, Norska, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.



**Evropský výbor pro normalizaci**

**European Committee for Standardization**

**Comité Européen de Normalisation**

**Europäisches Komitee für Normung**

**Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel**

© 2022 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky

Ref. č. EN ISO 772:2022 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

## Evropská předmluva

Tento dokument (EN ISO 772:2022) byl vypracován technickou komisí ISO/TC 113 *Hydrometrie* ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 318 *Hydrometrie*, jejíž sekretariát zajišťuje BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do září 2022 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do září 2022.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 772:2011.

Jakákoli zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CEN.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační orgány následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německo, Nizozemska, Norska, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

## Oznámení o schválení

Text ISO 772:2022 byl schválen CEN jako EN ISO 772:2022 bez jakýchkoliv modifikací.

Obsah	Page	Contents	Page
Strana		Page	
Předmluva.....		Foreword.....	
6		6	
Úvod.....		Introduction.....	
8		8	
1..... Předmět normy.....		1..... Scope.....	
9		9	
2..... Citované dokumenty.....	9	2..... Normative references.....	9
3..... Termíny a definice.....	9	3..... Terms and definitions.....	9
4..... Termíny vztahující se k metodám rychlostního pole.....	23	4..... Terms related to velocity-area methods.....	23
5..... Termíny vztahující se k objektům pro měření průtoku.....	28	5..... Terms related to flow measurement structures.....	28
6..... Termíny vztahující se k zředovací metodě.....	42	6..... Terms related to dilution method.....	42
7..... Termíny vztahující se k přístrojům a vybavení.....	45	7..... Terms related to instruments and equipment.....	45
8..... Termíny vztahující se k transportu splavenin.....	52	8..... Terms related to sediment transport.....	52
9..... Termíny vztahující se ke srážkám.....	58	9..... Terms related to precipitation.....	58
10..... Termíny vztahující se ke sněhu.....	60	10..... Terms related to snow.....	60
11..... Termíny vztahující se k podzemní vodě.....	67	11..... Terms related to groundwater.....	67
12..... Termíny vztahující se k nejistotám v hydrometrických stanoveních.....	80	12..... Terms related to uncertainties in hydrometric determinations.....	80
<b>Příloha A</b> (informativní) Značky používané v hydrometrii.....	89		
Bibliografie.....	94		
Abecední rejstřík anglických termínů.....	95		
<b>Národní příloha NA</b> (informativní) Abecední rejstřík českých termínů.....	102		

# Předmluva

# Foreword

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2

(viz [www.iso.org/directives](http://www.iso.org/directives)).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv. Podrobnosti o jakýchkoliv patentových právech identifikovaných během přípravy tohoto dokumentu budou uvedeny v úvodu a/nebo v seznamu patentových prohlášení obdržенých ISO (viz [www.iso.org/patents](http://www.iso.org/patents)). Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamena schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT), jsou uvedeny na tomto odkazu URL:

[www.iso.org/iso/foreword.html](http://www.iso.org/iso/foreword.html).

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 113 *Hydrometrie* ve spolupráci s Evropským výborem pro normalizaci (CEN), s technickou komisí CEN/TC 318 *Hydrometrie*, podle Dohody o technické spolupráci mezi ISO a CEN (Vídeňské dohody).

ISO (the International Organization for Standardization) is a worldwide federation of national standards bodies (ISO member bodies). The work of preparing International Standards is normally carried out through ISO technical committees. Each member body interested in a subject for which a technical committee has been established has the right to be represented on that committee.

International organizations, governmental and non-governmental, in liaison with ISO, also take part in the work. ISO collaborates closely with the International Electrotechnical Commission (IEC) on all matters of electrotechnical standardization.

The procedures used to develop this document and those intended for its further maintenance are described in the ISO/IEC Directives, Part 1. In particular, the different approval criteria needed for the different types of ISO documents should be noted. This document was drafted in accordance with the editorial rules of the ISO/IEC Directives, Part 2 (see [www.iso.org/directives](http://www.iso.org/directives)).

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. ISO shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights. Details of any patent rights identified during the development of the document will be in the Introduction and/or on the ISO list of patent declarations received (see [www.iso.org/patents](http://www.iso.org/patents)).

Any trade name used in this document is information given for the convenience of users and does not constitute an endorsement.

For an explanation of the voluntary nature of standards, the meaning of ISO specific terms and expressions related to conformity assessment, as well as information about ISO's adherence to the World Trade Organization (WTO) principles in the Technical Barriers to Trade (TBT) see [www.iso.org/iso/foreword.html](http://www.iso.org/iso/foreword.html).

This document was prepared by Technical Committee ISO/TC 113, *Hydrometry*, in collaboration with the European Committee for Standardization (CEN) Technical Committee CEN/TC 318, *Hydrometry*, in accordance with the Agreement on technical cooperation between ISO and CEN (Vienna Agreement).

Toto šesté vydání zrušuje a nahrazuje páté vydání (ISO 772:2011), které bylo technicky zrevidováno. Hlavní změny v porovnání s předchozím vydáním jsou:

- do nové kapitoly 9 byly přidány termíny vztahující se ke srážkám;
- do kapitoly 10 byly přidány další termíny;
- obrázky 1, 3, 4, 5, 6, 9, 11 a 12 byly upraveny a aktualizovány.

Jakákoliv zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese [www.iso.org/members.html](http://www.iso.org/members.html).

## Úvod

Při zpracování této mezinárodní normy byly pokud možno uplatňovány tyto zásady:

- a) normalizovat vhodné termíny a značky a nesetřívávat u nevhodných termínů a značek;
- b) vyloučit všechny termíny nebo značky užívané s rozdílným významem v různých zemích nebo různými osobami, nebo i týmiž osobami v různých dobách, a nahradit je termínem nebo značkou s jednoznačným významem;
- c) vyloučit termíny, které nevyžadují vysvětlení.

Pokud to bylo možné, byly zahrnuty termíny z existujících mezinárodních norem; tyto termíny však mohou být v budoucnosti předmětem změn. POZNÁMKA Podobné nebo stejné termíny mohou mít v různých kategoriích samostatné definice. Je pochopitelné, že není možné uvést úplnou řadu definic, které jsou všeobecně přijatelné, očekává se však, že uvedené definice a značky naleznou široké přijetí a že jejich použití povede k lepšímu pochopení praxe v hydrometrických měřeních.

Terminologická hesla jsou systematicky seřazena a rozdělena do skupin podle konkrétních metod stanovení nebo ve vztahu ke konkrétním objektům. V příloze A je uveden seznam značek používaných v tomto dokumentu.

This sixth edition cancels and replaces the fifth edition (ISO 772:2011) which has been technically revised. The main changes compared with the previous edition are as follows.

- terms related to precipitation have been added in a new Clause 9;
- additional terms have been added in Clause 10;
- Figures 1, 3, 4, 5, 6, 9, 11 and 12 have been modified and updated.

Any feedback or questions on this document should be directed to the user's national standards body.

A complete listing of these bodies can be found at [www.iso.org/members.html](http://www.iso.org/members.html).

## Introduction

In the preparation of this document, the following principles were adopted wherever possible:

- a) to standardize suitable terms and symbols without perpetuating unsuitable ones;
- b) to discard any term or symbol with differing meanings in different countries, or for different people, or for the same person at different times, and to replace that term or symbol by one which has an unequivocal meaning;
- c) to exclude terms which are self-evident.

Terms in existing International Standards have been included as much as possible; however, these terms can be subject to future amendments.

NOTE Similar or identical terms can have separate definitions under the different categories.

It is recognized that it is not possible to produce a complete set of definitions which will be universally acceptable, but it is hoped that the definitions provided and the symbols used will find widespread acceptance and that their use will lead to a better understanding of hydrometric practices.

The terminology entries are presented in systematic order, grouped into sections according to particular methods of determination or in relation to particular subjects. Annex A lists the symbols used in this document.

Struktura každého hesla je v souladu se souborem norem ISO 10241. Kódy zemí odpovídají ISO 3166-1.

## **1 Předmět normy**

Tento dokument definuje termíny a značky používané v normách v oblasti hydrometrie.

The structure of each entry is in accordance with the ISO 10241 series. Country codes are in accordance with ISO 3166-1.

## **1 Scope**

This document defines terms and symbols used in standards in the field of hydrometry.

**Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.**